

Kangasala

OKSALLA YLIMMÄLLÄ

**ALAKOULUJEN
KUNTOUTTAVA OPETUS**

Liuksialan ja Suoraman koulut

Tarkoitettu alakoulun oppilaille

joilla on

- neuropsykiatrisia haasteita
- tai muita merkittäviä koulunkäynnin vaikeuksia
- mahdollisesti tarkkaavaisuuden ja toiminnan ohjauksen ongelmia (esim. ADHD)
- tunne-elämän haasteita tai sosio-emotionaalisia vaikeuksia

Ennen kuntouttavalle luokalle tuloa

oppilas on
saanut
runsaasti tukea
päiväkodissa,
esiopetuksessa
tai koulussa.

- Kuntouttavan luokan oppilaat ovat erityisen tuen oppilaita ja heille tehdään lukuvuosittain HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma).

Oppilaaksiotto

- on pääsääntöisesti kahdesti lukuvuodessa, syys- ja kevätlukukausien alussa
- Ryhmäkoko pyritään pitämään 6-8 oppilasta/kuntouttava luokka.

Henkilökunta

- Oppilaiden päivittäiseen ohjaamiseen ja opettamiseen osallistuvat erityisluokanopettaja, useampi koulunkäynnin ohjaaja sekä integrointiaineiden opettajat.

Tavoitteet

- Kuntouttavalla luokalla jokaisen oppilaan tavoitteet määritetään yksilöllisesti.
- Kuntouttavan luokan toiminnan tarkoituksena on turvata oppilaan koulunkäynti ja tukea oppilaan yksilöllistä psykososiaalista ja kognitiivista kehitystä.
- Tavoitteena on pyrkiä mahdollisemman monen oppilaan kohdalla huolella valmisteltuun ja toteutettuun joko osittaiseen tai täysiaikaiseen yleisopetus-integrointiin

Pienryhmäopetuksen käytänteitä ja tavoitteita

- Perustietojen ja -taitojen harjaannuttaminen pienryhmässä kunkin oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.
- Sosioemotionaalisten taitojen, tunne-elämätaitojen, itsehillinnän ja oman toiminnan ohjauksen harjoittelu.
- Oppilaan vahvuuksien hyödyntäminen ja tukeminen.
- Pienen ryhmän tehokas hyödyntäminen. Vaihtelevat opetusmenetelmät, kiireettömyys, oppimisympäristön fyysinen ja henkinen turvallisuus.

Pienryhmäopetuksen käytänteitä ja tavoitteita

- Tiivis ja luonteva yhteistyö yleisopetuksen ryhmien kanssa (mm. samanaikaisopetus).
- Kasvun ja oppimisen säännöllinen seuranta ja arviointi.
- Osallisuuden tunteen kasvattaminen, oman vastuun ottamisen harjoittelu ja myönteisen asenteen kehittäminen omaan itseen ja ympäristöön.
- Selkeät säännöt, päivärytmi ja struktuuri, tapahtumien ennakointi.

YHTEISTYÖ ON KUNTOUTUKSEN ONNISTUMISEN EDELLYTYS!

- Kodin ja koulun tiivis yhteistyö.
- **KOTI- KUNTOUTUS-KOULU**

YHTEISTYÖ ON KUNTOUTUKSEN ONNISTUMISEN EDELLYTYS!

- Moniammatillinen yhteistyö (koulu, PeNe, TAYS, sosiaali- ja terveystoimi)
- Kodin ja koulun poikkeuksellisen tiivis yhteistyö
- Yhteydenpitovälineinä Wilma ja puhelin.

OPPILAAN SIIRTYESSÄ KUNTOUTTAVAAN OPETUKSEEN

Koulupolku

Moniammatillinen tiimi käsittelee oppilaan tilannetta

- Kangasalan kaupungin johtava erityisopettaja ohjaa oppilaat kuntouttavaan opetukseen
- Lähettävä koulu / esikoulu tekee pedagogisen selvityksen - Vastaanottavan koulun rehtori allekirjoittaa sen
- Erityisen tuen päätös tulee voimaan aikanaan -> HOJKS
- Oppilaalla tulee olla joku koulun ulkopuolinen hoitotaho: PeNe, Tays, koulupsykologin tutkimukset tai prosessi käynnistymässä

Integraatio

Integraatio yleisopetuksen luokkaan on kuntoutumisen ehdoton edellytys

- Integraatio-opettajien kanssa pidetään tiedonvaihtokeskustelu integraation alkaessa
- Ja oppimista seurataan ja arvioidaan tiimikeskusteluissa
- Mallioppiminen sosiaalisissa tilanteissa yleisopetuksen luokassa/kouluympäristössä tukee kuntoutumista
- Integraatitunnilla saadut onnistumisen kokemukset kannattelevat itseluottamuksen kehitystä merkittävästi
- Integraatio toteutetaan lapsen vahvuuksien mukaan (esim. matematiikka) kokonaistilanne huomioiden, oma ohjaaja mukana, jos tarve vaatii

Integraatiotunnilla

- Taito- ja taideaineissa integroidaan mahdollisuuksien mukaan. Jos oppilas ei pysty osallistumaan, oma ohjaaja tekee soveltavia tehtäviä oppilaan kanssa.
- Oppilaan kokonaistilannetta ("työskentelyvalmiutta") ja mahdollisuuksia osallistua tunnin kulkuun arvioidaan jatkuvasti pienryhmässä.
- Oman luokan ohjaaja on mukana integraatiotunnilla oppilaan asiantuntijana.
- Opettaja vastaa tunnin kulusta, ohjaaja huolehtii oppilaasta.

KUNTOUTTAVASTA OPETUKSESTA YLEISOPETUKSEN LUOKKAAN

Siirytään,

- Kun oppilas on pitkäkestoisesti osoittanut integraatiotunneilla valmiutensa opiskella isossa luokassa >
- Kun on integroitu lähes kaikissa aineissa >
- On hyvä jäädä vielä yhdessä aineessa / jollain tunnilla pienryhmän oppilaaksi, jotta tilannetta pystytään seuraamaan, tämä voi olla vaikein aine esim. äidinkielen tekstin tuottaminen

ONNISTUNEEN
INTEGRAATION
EDELLYTYS on

RIITTÄVÄ TUKI

Esim. OHJAAJA,
SAMANAIKAIS-
OPETUS

KOULUPOLUN JATKUMINEN

Pienryhmäopetuksesta
yleisopetuksen luokkaan
siirtymisvaihe:

- HOJKS:ssa määritellään
 - miten tuki jatkuu ja kuka vastuussa
 - mikä on kuntouttavan pienryhmän opettajan rooli ja laaja-alaisen erityisopettajan rooli jatkossa

**Muista pedagoginen selvitys
luokan vaihtuessa! POL 6§**

- Vuosi erityisessä tuessa yleisopetuksen ryhmässä
- Jos kaikki on onnistunut suunnitellusti, siirrytään tehostettuun tukeen

KUNTOUTTAVAN OPETUKSEN JÄLKEEN

**Mahdollisuus jatkaa
samassa koulussa**

**Mahdollisuus
palata omaan lähikouluun**

Kangasala

OKSALLA YLIMMÄLLÄ

**YLÄKOULUJEN
KUNTOUTTAVA OPETUS**

Pikkolan ja Pitkäjärven koulut

Tarkoitettu yläkouluikäisille oppilaille

joilla on

- neuropsykiatrisia haasteita
- tai muita merkittäviä koulunkäynnin vaikeuksia
- mahdollisesti tarkkaavaisuuden ja toiminnanohjauksen ongelmia (esim. ADHD)
- tunne-elämän haasteita tai sosio-emotionaalisia vaikeuksia

Ennen kuntouttavalle luokalle tuloa

oppilas on saanut runsaasti moniammatillisen verkostotyön tukea alakoulussa ja hänelle on tehty pedagoginen selvitys, jossa todetaan tarve erityiseen tukeen.

- Kuntouttavan luokan oppilaat ovat erityisen tuen oppilaita ja heille tehdään lukuvuosittain HOJKS (henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma).

Oppilaaksi otto

- on pääsääntöisesti kahdesti lukuvuodessa, syys- ja kevätlukukausien alussa
- Ryhmäkoko pyritään pitämään 6-8 oppilasta/kuntouttava luokka.

Henkilökunta

- Oppilaiden päivittäiseen ohjaamiseen ja opettamiseen osallistuvat erityisluokanopettaja, koulunkäynnin ohjaaja/ohjaajat sekä integrointiaineiden opettajat.

Tavoitteet

- Kuntouttavalla luokalla jokaisen oppilaan tavoitteet määritetään yksilöllisesti.
- Kuntouttavan luokan toiminnan tarkoituksena on turvata oppilaan koulunkäynti ja tukea oppilaan yksilöllistä psykososiaalista ja kognitiivista kehitystä.
- Tavoitteena on pyrkiä mahdollisemman monen oppilaan kohdalla huolella valmisteltuun ja toteutettuun joko osittaiseen tai täysiaikaiseen yleisopetus-integrointiin

Kuntouttavan opetuksen käytänteitä ja tavoitteita

- Perustietojen ja -taitojen harjaannuttaminen pienryhmässä kunkin oppilaan yksilöllisten tarpeiden mukaan.
- Tiivis yhteistyö huoltajien kanssa.
- Moniammatillinen verkostotyö.
- Sosioemotionaalisten taitojen, tunne-elämätaitojen, itsehillinnän ja oman toiminnan ohjauksen harjoittelu. Kasvaminen itsenäiseksi opiskelijaksi.
- Oppilaan vahvuuksien hyödyntäminen ja tukeminen. Tehostettu oppilaanohjaus.
- Vaihtelevat opetusmenetelmät, oppimisympäristön fyysinen ja henkinen turvallisuus.

Kuntouttavan opetuksen käytänteitä ja tavoitteita

- Tiivis ja luonteva yhteistyö yleisopetuksen ryhmien kanssa.
- Tietojen ja taitojen säännöllinen seuranta ja arviointi.
- Osallisuuden tunteen kasvattaminen, oman vastuun ottamisen harjoittelu ja myönteisen asenteen kehittäminen omaan itseen ja ympäristöön.
- Selkeät säännöt, päivärytmi ja struktuuri, tapahtumien ennakointi.
- Päättötodistus ja jatko-opintokelpoisuus
- Oppilas tulee valituksi yhteishaussa jatko-opintopaikkaan.

YHTEISTYÖ ON KUNTOUTUKSEN ONNISTUMISEN EDELLYTYS!

- Kodin ja koulun tiivis yhteistyö.
- **KOTI-KOULU-MONIAMMATILLINEN VERKOSTO**

- Moniammatillinen yhteistyö (koulun henkilökunta, koulun oppilashuolto, nuorisopsykiatrian poliklinikka Kangasalla, Kangasalan sosiaali- ja terveystoimi, TAYS)
- Kodin ja koulun tiivis yhteistyö
- Kirjallinen sopimus, jossa sitoudutaan **koulunkäyntiin, hoitosuhteeseen ja yhteisiin toimintatapoihin**
- Wilma, puhelut jne.
- Yhteiset toimintatavat ja niistä keskustelu

Moniammatillinen tiimi käsittelee oppilaan tilannetta

- Kangasalan kaupungin johtava erityisopettaja on mukana oppilaan siirrossa kuntouttavalle luokalle
- Lähettävä koulu tekee pedagogisen selvityksen
- Vastaanottavan koulun rehtori allekirjoittaa sen
- Opeuspäällikkö tekee Erityisen tuen päätöksen, koulu- ja luokkapäätös
- Erityisluokanopettaja laatii HOJKS-asiakirjan
- Oppilaalla tulee olla koulun ulkopuolinen hoitotaho mukana moniammatillisessa verkostotyössä.
- Tutkimuspolku tulee olla vireillä tai tehtynä. Hoitosuunnitelma on osa kuntouttavan luokan verkostoyhteistyötä.

Integraatio

Integraatio yleisopetuksen luokkaan on tavoitteena

- Integraatio-opettajien kanssa pidetään tiedonvaihtokeskustelu integraation alkaessa
- Oppimista seurataan ja arvioidaan
- Osallistuminen sosiaalisiin tilanteisiin yleisopetuksen luokassa/kouluympäristössä tukee kuntoutumista
- Integraatitunnilla saadut onnistumisen kokemukset tukevat itseluottamuksen kehitystä
- Integraatio toteutetaan nuoren vahvuuksien mukaan (esim. matematiikka), kokonaistilanne huomioiden, koulunkäynninohjaaja mukana tukemassa oppimista

Integraatiotunnilla

- Taito- ja taideaineissa integroidaan mahdollisuuksien mukaan.
- Oppilaan kokonaistilannetta ja mahdollisuuksia osallistua tunnin kulkuun arvioidaan jatkuvasti.
- Koulunkäynninohjaaja tai erityisluokanopettaja on tukemassa integraatiotunnilla.
- Aineenopettaja on oman aineensa asiantuntija.

KUNTOUTTAVASTA OPETUKSESTA YLEISOPETUKSEN LUOKKAAN

Siirytään,

- Kun oppilas on pitkäkestoisesti osoittanut integraatiotunneilla valmiutensa opiskella aineenopetusjärjestelmässä >
- Kun on integroitu lähes kaikissa aineissa >
- On hyvä jäädä vielä yhdessä aineessa kuntouttavan luokan oppilaaksi, jotta tilannetta pystytään seuraamaan.

ONNISTUNEEN
INTEGRAATION
EDELLYTYS ON

RIITTÄVÄ TUKI

esim. OHJAAJAN TUKI,
SAMANAIKAISOPETUS

-TIEDONSIIRTO

KOULUPOLUN JATKUMINEN

Pienryhmäopetuksesta
yleisopetuksen luokkaan
siirtymisvaiheessa

- HOJKS:ssa määritellään
 - miten tuki jatkuu ja kuka on vastuussa
 - mikä on kuntouttavan luokan opettajan rooli ja laaja-alaisen erityisopettajan rooli jatkossa

**Muista pedagoginen selvitys
luokan vaihtuessa! POL 6§**

- Lukukausi erityisessä tuessa yleisopetuksen ryhmässä
- Mikäli kaikki on onnistunut suunnitellusti, siirrytään tehostettuun tukeen

KUNTOUTTAVAN OPETUKSEN JÄLKEEN

**Mahdollisuus siirtyä
yleisopetukseen**

**9 lk:n jälkeen siirtyminen
toiselle asteelle**

Kangasala

OKSALLA YLIMMÄLLÄ

Kiitos.